

Monumentnummer*: 513983

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2004
Kadaster deel/nr: 82855/53

*Monumentnaam***

Oldengaerde

Complexnummer

513984

Complexnaam

Oldengaerde

*Woonplaats**

Dwingeloo

*Gemeente**

Westerveld

*Provincie**

Drenthe

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Westeinde	57		7991 RT	Dwingeloo		
Westeinde	57	a	7991 RT	Dwingeloo		

*Kadastrale gemeente**

Dwingeloo

*Sectie**

M

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

906

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 1:

HOOFDGEBOUW (Oldengaerde). Het in oorsprong vroeg-15de-eeuwse huis is in het begin van de zeventiende eeuw vergroot met twee ondiepe zijvleugels, die haaks op het hoofdgebouw staan en in 1717 voorzien van een nieuwe voorgevel van pilasterarchitectuur in classicistische stijl. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken bakstenen huis bestaat uit twee bouwlagen (achterhuis één bouwlaag) onder een met geglazuurde Friese pannen gedekt, afgeplat schilddak met gemetselde schoorstenen op de nokeinden (bij een verbouwing in de negentiende eeuw is het dak verlaagd, zijn de schoorstenen verplaatst naar de hoeken en is de frontonversiering vervangen door een houten timpaan). Aan weerszijden van het rechthoekige bouwblok grenzen jongere verdiepingloze vleugels (mogelijk laat-18de/vroeg-19de-eeuw) onder een lessenaarsdak met aan de voorzijde een sierlijke daklijn, kwart hol- en bol gezwenkt, met zandstenen schouders en hoekblokken (XIX). Op het linker dakschild een klokje, identiek aan dat op

het bouwhuis. De rechter zijgevel heeft twee meerruitsvensters in de vleugel en een dergelijk venster op de verdieping; tegen de linker zijvleugel staat een rechthoekige oranjerie (laat 18de/vroeg-19de eeuw) van handvorm baksteen onder een zadeldak; in de zuidgevel vier grote meerruitsvensters, op de verdieping een zesruitsvenster met persiennes. De symmetrische negen traveeën brede voorgevel kent een geleding van gemetselde pilasters van de kolossale orde, voorzien van geschilderde natuurstenen basementen en Ionische kapitelen. In het drie traveeën brede middenrisaliet, dat wordt bekroond door een driezijdig fronton, bevindt zich de dubbele toegangsdeur met bovenlicht gevat in een omlijsting in Lodewijk XV-stijl. Boven de entree is een rechthoekige spaarnis waarin twee in reliëf uitgebeelde engelen (1717?) en een versierde cartouche (1717?) met daarin geschilderd de naam 'OLDENGAERDE'. Aan weerszijden van de toegangsdeur staan twee in steen uitgehouwen wapenschilden van Cornelis baron van Dongen en zijn vrouw Johanna Angnis baronesse van Wijenhorst. Aan weerszijden van de hoofdtoegang staan een kanon (1663), een stoeppaal, een bankje en een gedecoreerde sokkel. De gevel is ingedeeld door acht- en zesruitsvensters, met boven de vensters op de begane grond een geschilderd zandstenen uitgehouwen festoen, en boven de vensters van het middenrisaliet de datum 'ANNO' '1717'. In de rechter vleugel bevindt zich een getoogde dubbele inrijdeur (koetshuis), in de linker vleugel een getoogd meerruitsvenster. De zeven traveeën brede achtergevel heeft achtruitsvensters met binnenluiken en in het midden een eenvoudig omlijste tienruits dubbele deur; ervoor een drietreeds zandstenen stoep; erboven een dakkapel onder een zadelpapje met windveren. Twee keldervensters. In de zijvleugels een meerruitsvenster en in de gevel van de oranjerie een dubbele deur van kraaldelen, voorzien van een half rond bovenlicht met spaakroeden en in de top een ruitvormig venster. In het INTERIEUR is onder meer van belang de hal met marmeren vloer en kwartslag gedraaide trap met houten 'platte' balusters en gemarmerde treden, deuroplijsting in Lodewijk-XV-stijl, de grote buffetkast, marmeren schouw met stucwerk en stucplafond met florale motieven; de voorkamer met marmeren schouw met stucwerk en stucplafond met florale motieven; de keuken met balkenplafond, plavuizen vloer, twee 19de-eeuwse glazenkasten en een eenvoudige haardplaats met witte betegeling; de provisiekelder met plavuizen vloer. In het algemeen zijn de vensters behangen met vouwblinden en voorzien van een zitbankje; de deuren van brede delen zijn deels gehout.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Oldengaerde) van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - als één van de weinige goed bewaarde Drentse havezaten; - vanwege het in oorsprong 15de-eeuwse hoofdgebouw, dat in 1717 in classicistisch stijl is verbouwd; - vanwege de kenmerkende ligging binnen de historische tuin- en parkaanleg; - vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis